

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SVOBODNEGA TRŽAŠKEGA OZEMLJA

Leto IV - Cena 10 lir - 6 jugolir - 2.50 din

TRST torek, 3. februarja 1948

UREDNIŠTVO IN UPRAVA trg GOLDONI 1, I. NAD.

Telefoni: Uredništvo 93-806 in 93-808 — Uprava 93-807

Rokopisi se ne vračajo.

OGLASI pri Upravi od 8.30 do 12 in od 15 do 18 - Tel. 93-807

CENE OGLASOV: Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 40 lir, finančni in pravni 60 lir, osmrtnega 70 lir.

NAROČNINA

Člani A: mesečna 280, četrtna 750, polletna 1400, celoletna 2600
lir; Člani B: 144, 414, 792, 1440 jugolir; FLRJ: 55, 165, 330, 650 din.
Poštni tekoči račun za STO-ZVU na ime: 'Založništvo Primorski dnevnik'; Trst 11-5374; — Tekoči račun za Jugoslavijo na ime: 'Primorski dnevnik' — uprava: Ljubljana 6-90601-19

Številka: 813

Ogromne množice tržaških demokratov so v nedeljo ponovno dokazale, da je

NEZADRŽNA ŽIVLJENJSKA SILA SIAU JAMSTVO ZA NAŠO ZMAGO

Pogled na množico v rižarni med žalno svečanostjo

Ustanovni kongresi SIAU II., III., IV., in V. okraja - Kljub slabemu vremenu se je ogromna množica antifašistov zbrala v rižarni, kjer je počastila žrtve nacifašistov

Nadaljevanje kongresa političnih preganjancev - Prireditev v gledališču Rossetti

Po reorganizaciji stopa SIAU V NOVE BORBE

V nedeljo so tržaške antifašistične množice zopet pokazale svojo moč, pokazale so, da jih nobena sila ne more ustaviti. Na kongresih SIAU, v rižarni, na prireditvi Zveze kulturnih brovkov v gledališču Rossetti, na kongresu političnih preganjancev, povsod so bili navzoči antifašisti. Na tisoče jih je bilo, čeprav je bilo kakor iz škafa. In ko so vse te nasete množice s samo svojo navzočnostjo kazale ogromno silo močnega ljudske fronte, se je v neki mestni kinodvorani zbrala petdesetih fašistov ter se otožno vračala k spominom iz preteklosti. Nasprotje med ogromno manifestacijo ljudstva in med propadlim zborovanjem neofašistov gibanja MSI je najbolj zgovorna priča, na kateri strani je tržaško ljudstvo, obenem pa tudi dokaz, da fašizem kljub vsej podpori oblasti ne bo nikoli več uspel zaslužiti tržaško ljudstvo.

V nedeljo so bili zadnji okrajni kongresi SIAU, ki so se enkrat pokazali, s kakim navdušenjem se je ljudstvo odklenilo te naše ljudske fronte. Kongresi so bili v kroških Skamperle, Krajiče, Tomažič in Perosa. Povsod so govrniki podali odlična politično-organizacijska poročila, katerim so sledile živahne diskusije. Kongresi so se pričeli ob 9 dopoldne, ob 10 pa so prekinili svoje delo, da so lahko delegatje šli v rižarno; popoldne pa so s svojim delom nadaljevali.

Iz vseh poročil je v glavnem razbrati naslednje: Kongresi se vrše v dobi, ko se bje oster boj med demokratičnimi silami na eni in imperiaističnimi na drugi strani. Borba v Grčiji, na Kitajskem in v raznih kolonijah se krepil in ljudstvo se osvobajata tega gibanja prestrašili in ZDA so začele pokljivati v Italijo mornariške stroje, da bi ljudstvo ustalo. Pr. nas hoče angloameriški svoboda zadrževalce. ZDA skušajo izkoristiti težak gospodarski položaj

VARSAVA. — Na Poljskem so zbrali ob milijono Varšave 1 milijard in 500 milijonov zlotov prosvolnih prispelov. DUNAJ. — Novi jugoslovanski opolnomočen minister v Avstriji Jaka Avšič je predložil poverilnice, zapadne Evrope ter hočejo zasukati iz zapadne države z Marshalovim načrtom, toda napredno ljudstvo se zlasti v Franciji in v Italiji

Stalni kolegij urednikov glasila informacijskega biroja v Beogradu BEOGRAD, 2. — Sredi januarja je bilo v Jugoslaviji zasedanje devetih komunističnih partij. Informacijski biro je obravnaval vprašanje o ustanovitvi stalnega kolegija urednikov za glasilo informacijskega biroja z 24 teden mir in ljudsko demokracijo. Ker je začela redakcija, ki je bila ustanovljena, da zadržala gradivo o posvjetovanju devetih komunističnih partij, izpolnila svojo nalogo, je informacijski biro sklenil, da se ustanovi stalni kolegij urednikov iz vrst zastopnikov devetih komunističnih partij.

Dočlen je naslednji kolegij urednikov: Bizo Z., Bulkan A., Voča-Peška B., Hinteguesse P., Goršič M., Grigorjan V., Ziberl B., Palača D., Finkelstein J., Halajev H., Sumilov M. in Judin P. (glavni urednik).

I. KONGRES LJUDSKE FRONTE ITALIJE Za mir med Slovani in Italijani

PODPISANA JE PRIJATELJSKA POGODBA MED ITALIJO IN ZDA, KI DAJE AMERIKI IZREDNE PRIVILEGIJE — DEL REPUBLIKANCEV JE USTANOVIL NOVO 'LJUDSKO DEMOKRATICO STRANKO', KI JE VSTOPILA V LJUDSKO FRONTO — ZAČETEK VOLIVNE KAMPANJE S HUJSKANJEM PROTI FLRJ

Od našega posebnega dopisnika RIM, 2. — Nocoj sta ameriški poslanik Dunn in italijanski zunanji ministar Sferza podpisala pogodbo o sprjateljstvu, trgovini in prometu med Italijo in ZDA. Pogodba priznava Američanom izredne privilegije v Italiji. Oba pogodbeni stranki imata namreč pravico evropskega trgovinskega, industrijskega, finančnega, znanstvenega, vojnega in drugega udejstvovanja na ozemlju druge stranke. Jasno je, da ima Amerika na podlagi te pogodbe pravico izkoristiti italijansko ozemlje, kajti Italija zaradi svojega na gospodarskega položaja ne bo mogla imeti nobene koristi od te pogodbe. Proti ameriškim imperiaistom in proti De Gasperi jevrični vladi se je večeraj izredila ljudska demokratska fronta na svojem ustanovnem kongresu. V proglašeno fronto se poučarja, da fronta ni nikakršna stranka in tudi ne skupina strank, pač pa skupna obvezna za skupno borbo, da se uveljavlja na Italijo osvobodila od fevdalnega vladajočega razreda, ki hoče reševati razna življenjska vprašanja z diktaturo, nastajanjem, polteljo in vojno.

Na program ljudske demokratske fronte so pristale številne stranke, politične in kulturne orga-

Poročila omenjajo nato važnost reorganizacije in povečanja števil okrajev ter nekatere organizacijske pomanjkljivosti. Obtem poudarjajo potrebo, da se SIAU še bolj razširi med vse tržaško ljudstvo. Diskusija, ki je sledila, je pokazala, da stoji pred SIAU množice naloge, ki jih bo treba nujno rešiti. V krošku Skamperle je neka tovarniška omenila važnost borbe, ki jo vodijo žene za izboljšanje svojega položaja in položaja vsega delovnega ljudstva. V krošku Perosa so mnogi govrniki zahtevali, da se sentjakobskemu ljudstvu vrne krošek Rinaldi. Obravnavali so tudi vprašanja šolstva in dejala, da okupacijska vojska uprava preganja vse demokratske učitelje, po drugi strani pa dopušča, da vodijo bivši fašistični učitelji po šolah protiljudsko gonjo. V Krajiču so

stopinjah in zgludu staršev do končne zmage. Hrvatje iz Buj so poslali pozdrave po dijaki gimnazije v Bujah. Delegacije so poslali še: Škorjija, Repentabor, Opčine, Konjaci SIAU, pristanski delavci, Smarje v imenu 103 pogorelcev te vasi, potem zopet pionirji. Med njimi hčerka Alme Vivode, pionirček, ki je prinesel žaro z zemljo z grobov bazoviških žrtev, sirota Marta Verk, ki je prinesla šopek rož ev spomin na svojega padlega očaka. SIAU iz Kopa je poslal zavoj knjig za tov. D'Esteja, ASIZZ od Sv. Jakoba in IV. okraj so poslali

Prinášale mnogo darov. Z vseh kongresov so tudi poslali pozdravna pisma ljudski fronti Jugoslavije in Italije ter demokratičnim narodom, ki se bore za mir. Nabrali so tudi večje vsote denarja za politične pripravnike in za razne ljudske organizacije. Po diskusijah so izvolili nove izvršilne odbore in okrajne svete. Ljudstvo je izbralo iz svoje srede najboljše tovaršje, ki bodo porok, da se bo delo v vseh novih okrajih okrepilo in da se bo še z večjo odločnostjo nadaljevala borba proti vsem poskusom imperiaistov, da bi Trst postal vojaško oporišče prot naprednim vzhodnim državam.

Nadalejevanje kongresa političnih preganjancev

stopinjah in zgludu staršev do končne zmage. Hrvatje iz Buj so poslali pozdrave po dijaki gimnazije v Bujah. Delegacije so poslali še: Škorjija, Repentabor, Opčine, Konjaci SIAU, pristanski delavci, Smarje v imenu 103 pogorelcev te vasi, potem zopet pionirji. Med njimi hčerka Alme Vivode, pionirček, ki je prinesel žaro z zemljo z grobov bazoviških žrtev, sirota Marta Verk, ki je prinesla šopek rož ev spomin na svojega padlega očaka. SIAU iz Kopa je poslal zavoj knjig za tov. D'Esteja, ASIZZ od Sv. Jakoba in IV. okraj so poslali

Prinášale mnogo darov. Z vseh kongresov so tudi poslali pozdravna pisma ljudski fronti Jugoslavije in Italije ter demokratičnim narodom, ki se bore za mir. Nabrali so tudi večje vsote denarja za politične pripravnike in za razne ljudske organizacije. Po diskusijah so izvolili nove izvršilne odbore in okrajne svete. Ljudstvo je izbralo iz svoje srede najboljše tovaršje, ki bodo porok, da se bo delo v vseh novih okrajih okrepilo in da se bo še z večjo odločnostjo nadaljevala borba proti vsem poskusom imperiaistov, da bi Trst postal vojaško oporišče prot naprednim vzhodnim državam.

Nadalejevanje kongresa političnih preganjancev

stopinjah in zgludu staršev do končne zmage. Hrvatje iz Buj so poslali pozdrave po dijaki gimnazije v Bujah. Delegacije so poslali še: Škorjija, Repentabor, Opčine, Konjaci SIAU, pristanski delavci, Smarje v imenu 103 pogorelcev te vasi, potem zopet pionirji. Med njimi hčerka Alme Vivode, pionirček, ki je prinesel žaro z zemljo z grobov bazoviških žrtev, sirota Marta Verk, ki je prinesla šopek rož ev spomin na svojega padlega očaka. SIAU iz Kopa je poslal zavoj knjig za tov. D'Esteja, ASIZZ od Sv. Jakoba in IV. okraj so poslali

Prinášale mnogo darov. Z vseh kongresov so tudi poslali pozdravna pisma ljudski fronti Jugoslavije in Italije ter demokratičnim narodom, ki se bore za mir. Nabrali so tudi večje vsote denarja za politične pripravnike in za razne ljudske organizacije. Po diskusijah so izvolili nove izvršilne odbore in okrajne svete. Ljudstvo je izbralo iz svoje srede najboljše tovaršje, ki bodo porok, da se bo delo v vseh novih okrajih okrepilo in da se bo še z večjo odločnostjo nadaljevala borba proti vsem poskusom imperiaistov, da bi Trst postal vojaško oporišče prot naprednim vzhodnim državam.

Nadalejevanje kongresa političnih preganjancev

stopinjah in zgludu staršev do končne zmage. Hrvatje iz Buj so poslali pozdrave po dijaki gimnazije v Bujah. Delegacije so poslali še: Škorjija, Repentabor, Opčine, Konjaci SIAU, pristanski delavci, Smarje v imenu 103 pogorelcev te vasi, potem zopet pionirji. Med njimi hčerka Alme Vivode, pionirček, ki je prinesel žaro z zemljo z grobov bazoviških žrtev, sirota Marta Verk, ki je prinesla šopek rož ev spomin na svojega padlega očaka. SIAU iz Kopa je poslal zavoj knjig za tov. D'Esteja, ASIZZ od Sv. Jakoba in IV. okraj so poslali

Zadnji dan kongresa političnih preganjancev

V nedeljo popoldne se je nadaljevalo delo kongresa bivših političnih preganjancev. Prišlo so številne delegacije in prinesle pozdrave kongresu. Iz Čezarjev sta prišla pionir in pionirka, otroka padlega partizana. Pionirka je zbrane narosila in dejala, da so politični preganjanci sedaj namestniki njihovih staršev, in vojne sirote zaupa, da bodo dopolnile, ker niso mogli dokončati njihovih študijskih Deklin govor je globoko ganil vse zbrane. Pionirka iz požgane vasi Marezig je prisegla, da bodo pionirji šli po

stopinjah in zgludu staršev do končne zmage. Hrvatje iz Buj so poslali pozdrave po dijaki gimnazije v Bujah. Delegacije so poslali še: Škorjija, Repentabor, Opčine, Konjaci SIAU, pristanski delavci, Smarje v imenu 103 pogorelcev te vasi, potem zopet pionirji. Med njimi hčerka Alme Vivode, pionirček, ki je prinesel žaro z zemljo z grobov bazoviških žrtev, sirota Marta Verk, ki je prinesla šopek rož ev spomin na svojega padlega očaka. SIAU iz Kopa je poslal zavoj knjig za tov. D'Esteja, ASIZZ od Sv. Jakoba in IV. okraj so poslali

Prinášale mnogo darov. Z vseh kongresov so tudi poslali pozdravna pisma ljudski fronti Jugoslavije in Italije ter demokratičnim narodom, ki se bore za mir. Nabrali so tudi večje vsote denarja za politične pripravnike in za razne ljudske organizacije. Po diskusijah so izvolili nove izvršilne odbore in okrajne svete. Ljudstvo je izbralo iz svoje srede najboljše tovaršje, ki bodo porok, da se bo delo v vseh novih okrajih okrepilo in da se bo še z večjo odločnostjo nadaljevala borba proti vsem poskusom imperiaistov, da bi Trst postal vojaško oporišče prot naprednim vzhodnim državam.

Nadalejevanje kongresa političnih preganjancev

stopinjah in zgludu staršev do končne zmage. Hrvatje iz Buj so poslali pozdrave po dijaki gimnazije v Bujah. Delegacije so poslali še: Škorjija, Repentabor, Opčine, Konjaci SIAU, pristanski delavci, Smarje v imenu 103 pogorelcev te vasi, potem zopet pionirji. Med njimi hčerka Alme Vivode, pionirček, ki je prinesel žaro z zemljo z grobov bazoviških žrtev, sirota Marta Verk, ki je prinesla šopek rož ev spomin na svojega padlega očaka. SIAU iz Kopa je poslal zavoj knjig za tov. D'Esteja, ASIZZ od Sv. Jakoba in IV. okraj so poslali

Prinášale mnogo darov. Z vseh kongresov so tudi poslali pozdravna pisma ljudski fronti Jugoslavije in Italije ter demokratičnim narodom, ki se bore za mir. Nabrali so tudi večje vsote denarja za politične pripravnike in za razne ljudske organizacije. Po diskusijah so izvolili nove izvršilne odbore in okrajne svete. Ljudstvo je izbralo iz svoje srede najboljše tovaršje, ki bodo porok, da se bo delo v vseh novih okrajih okrepilo in da se bo še z večjo odločnostjo nadaljevala borba proti vsem poskusom imperiaistov, da bi Trst postal vojaško oporišče prot naprednim vzhodnim državam.

Nadalejevanje kongresa političnih preganjancev

stopinjah in zgludu staršev do končne zmage. Hrvatje iz Buj so poslali pozdrave po dijaki gimnazije v Bujah. Delegacije so poslali še: Škorjija, Repentabor, Opčine, Konjaci SIAU, pristanski delavci, Smarje v imenu 103 pogorelcev te vasi, potem zopet pionirji. Med njimi hčerka Alme Vivode, pionirček, ki je prinesel žaro z zemljo z grobov bazoviških žrtev, sirota Marta Verk, ki je prinesla šopek rož ev spomin na svojega padlega očaka. SIAU iz Kopa je poslal zavoj knjig za tov. D'Esteja, ASIZZ od Sv. Jakoba in IV. okraj so poslali

Prinášale mnogo darov. Z vseh kongresov so tudi poslali pozdravna pisma ljudski fronti Jugoslavije in Italije ter demokratičnim narodom, ki se bore za mir. Nabrali so tudi večje vsote denarja za politične pripravnike in za razne ljudske organizacije. Po diskusijah so izvolili nove izvršilne odbore in okrajne svete. Ljudstvo je izbralo iz svoje srede najboljše tovaršje, ki bodo porok, da se bo delo v vseh novih okrajih okrepilo in da se bo še z večjo odločnostjo nadaljevala borba proti vsem poskusom imperiaistov, da bi Trst postal vojaško oporišče prot naprednim vzhodnim državam.

Nadalejevanje kongresa političnih preganjancev

stopinjah in zgludu staršev do končne zmage. Hrvatje iz Buj so poslali pozdrave po dijaki gimnazije v Bujah. Delegacije so poslali še: Škorjija, Repentabor, Opčine, Konjaci SIAU, pristanski delavci, Smarje v imenu 103 pogorelcev te vasi, potem zopet pionirji. Med njimi hčerka Alme Vivode, pionirček, ki je prinesel žaro z zemljo z grobov bazoviških žrtev, sirota Marta Verk, ki je prinesla šopek rož ev spomin na svojega padlega očaka. SIAU iz Kopa je poslal zavoj knjig za tov. D'Esteja, ASIZZ od Sv. Jakoba in IV. okraj so poslali

Izvršilni odbor Zveze bivših političnih preganjancev
Gasparini Leopold, Pahor Roman, Pajič Jože, Bernetič Marija, Postogna Ivan, Dr. Dekleva Jože, Vidali Viktor, Bunič Jožef, Hreščak Dušan, Gasparini Bruna, Kavš Franc, Doñini Vinko, Rupe-na Saša, Serpo Dante, Rivolti Viktor, Jelinič Zorko, Bonetti Michelangelo, Spadaro Ruggero.

Peta obletnica zmage pri Stalingradu
MOSKVA, 2. — Danes praznuje Sovjetska zveza 5. obletnico nemškega poraza pred Stalingradom. Velika bitka za to mesto se je dejansko končala na današnji dan 1943. Tisto leto pomenja velik preobrat v poteku svetovne vojne in dobo enega leta splošnih naporov in velikih sprememb na vseh področjih vojaškega gospodarstva Sovjetske zveze. Od leta 1943 so prišla velika dela obnove na vseh ozemljih, ki jih je sovjetska vojska korak za korakom osvobodila.

Govor Pijade in Dimitrova na kongresu Domovinske fronte
SOFIA, 2. — Danes se je začel drugi kongres Domovinske fronte ob udeležbi številnih inozemskih delegatov, ki so pozdravili kongres Jugoslovanski delegat Moša Pijade je poudaril, da bo sprejem novega programa Domovinske fronte spomogel k še večjemu zbliznanju nove Bolgarije z vsemi državami nove demokracije.

Presednik vlade Dimitrov je v svojem govoru izjavil, da si vsi narodi želijo mir, toda pravičen, demokratski in trajen mir, ki stoji na medsebojnem spoštovanju in soledarstvu in ki daje jamstvo proti imperiaističnim napadom. Nato je omenil položaj v Grčiji in dejal, da ima balkanska komisija OZN samo ta namen, da vzpodbuja in opravičuje stane izmenjava atenske vlade proti Bolgariji, Jugoslaviji in Albaniji.

Nato je Dimitrov očiglasno delovanje socialističnih strank v zapadni Evropi, zlasti francoske in nemške. Dimitrov je ugotovil, da ne obstoj nobena država, ki vzhodno in zapadno, temveč obstoji samo tabor imperiaistične reakcije in hujšakcev na novo svetovno vojno ter tabor demokracije in miru.

Končno je poudaril, da je v Domovinski fronti pet političnih strank in da bolgarsko ljudstvo ne bo dovolilo morebitni apeti kolona, da bi motila njegov politični razvoj.

Tržaško ozemlje v mednarodni organizaciji za trgovino
HAVANA, 2. (AFP) — Komisija mednarodne konference za trgovino in zaposelite, ki zaseda v Havani, je odobrila člen 68, ki predvideva sprejem Tržaškega ozemlja v mednarodno organizacijo za trgovino.

Delo sovjeta narodov ZSSR
MOSKVA, 2. — Na zasedanju sovjetke narodov ZSSR so predstavniki letonske, georgijske, kozške in moldavske republike poročali o obnovi in izvajanju načrta v teh republikah. Dosegli so velike uspehe.

GRČIJA - AMERIŠKA KOLONIJA Vojaška in civilna oblast v rokah Amerikancev

General Livesay vrhovni poveljnik monarhofašistične vojske — Vsaka od novo ustanovljenih 12 pokrajin bo imela po enega ameriškega nadzornika — Eden v Atenah — Novi uspehi demokratske vojske in izvedba agrarne reforme v osvobodjenih krajih

TENE, 2. — Grški glavni štab je sklenil, da bo ustanovil glavni štab vojaške komande za vzhodno Makedonijo in Trakijsko v Kavali ter za Peloponez v Tripolisu. General Livesay je dobil nalog, da izvede vse vojaške sklope. Radio evsodobna Grčija pripominja, da je ameriški general Livesay postal na ta način vrhovni poveljnik vladne vojske, pristojnost grškega vojnega ministrstva pa postaja brezpredmetna. Prava oblast je vsa v rokah ameriške misije, ki skrbi za interese ameriških imperiaistov v Grčiji.

Ameriški administrator Grčije Dwight Griswold je izjavil novinarjem, da bo Grčija razdeljena na 12 pokrajin. Zaradi tega, da bi se na ta način decentralizirala in očistila grška uprava. Vsaka pokrajina bo imela po enega ameriškega predstavnika, ki bo nadzoroval kraljevine monarhistične oblasti, ki so po mnenju ameriških krogov v Atenah popolnoma nesposobne in korumpirane.

List 'Embros' poroča, da je bivši angleški zunanji ministar Eden obiskal Atene, kjer se je sestel z Damaskinacem.

Radio 'Svoboda Grčija' poroča, da so edine demokratske vojske

Policija streljala na delavce v Šangaju
SANGAJ, 2. — Danes popoldne je policija streljala na delavce bombaških predelnic v Šungajevu, ki so začeli danes stavko. Prišlo je do spopada in policiji se je posrečilo zasedati tovarno šele po dolgem prizadevanju. Trije delavci so mrtvi, več pa ranjenih.

